



# ACTIVITEITEN VTO 3.1

## WERKPLEKLEREN | WPL

1



Onderwijseenheid  
(OE) | 3.1



Credits OE | 10



WPL-activiteiten

### Inhoud

|  |    |
|--|----|
| INLEIDING .....                                  | 3  |
| LEERUITKOMST & INDICATOREN.....                  | 4  |
| <b>ALGEMEEN</b> .....                            | 5  |
| ALG   PRESENTATIE 2X GROEPSOVERZICHT .....       | 6  |
| ALG   PRESENTATIE 2x WERKPLAN .....              | 7  |
| ALG   PRESENTATIE 2x HANDELINGSPLAN.....         | 8  |
| ALG   PRESENTATIE GEDIFFERENTIEERDE LESSEN ..... | 9  |
| <b>ONDERWIJSKUNDE</b> .....                      | 10 |
| ON   KINDGESPREK   kort.....                     | 11 |
| ON   GROEPSOVERZICHT onderwijskunde .....        | 12 |
| ON   GROEPSOVERZICHT   VOORBLAD .....            | 13 |
| ON   LES COÖPERATIEF WERKEN .....                | 14 |
| ON   EDI-LES .....                               | 15 |
| ON   EDI-LES   FILMFRAGMENT .....                | 16 |
| <b>PEDAGOGIEK</b> .....                          | 17 |
| PED   GROEPSVORMENDE ENERGIZERS .....            | 18 |
| PED   LES SOCIAAL EMOTIONEEL LEREN (SEL) .....   | 19 |



|   |    |
|---|----|
| <b>REKENEN – WISKUNDE</b> .....                   | 20 |
| RE   DATA VERZAMELEN .....                        | 21 |
| RE   DATA INTERPRETEREN EN SORTEREN .....         | 22 |
| RE   REKENLES UITVOEREN .....                     | 23 |
| RE   LESSENSERIE UITVOEREN .....                  | 24 |
| RE   DIAGNOSTISCH GESPREK .....                   | 25 |
| RE   INTERVENTIES INZETTEN .....                  | 26 |
| RE   EVALUEREN .....                              | 27 |
| <br>  |    |
| <b>TAAL</b> .....                                 | 28 |
| TA   WPL 1 – DATA VERZAMELEN .....                | 29 |
| TA   WPL 2 – DATA INTERPRETEREN EN SORTEREN ..... | 30 |
| TA   WPL 3 – TAALLES UITVOEREN .....              | 31 |
| TA   WPL 4 – LESSENSERIE UITVOEREN .....          | 32 |
| TA   WPL 5 – DIAGNOSTISCH GESPREK .....           | 33 |
| TA   WPL 5 – INTERVENTIES INZETTEN .....          | 34 |
| TA   WPL 6 –EVALUEREN .....                       | 35 |
| <br>  |    |
| <b>DRAMA</b> .....                                | 36 |
| DR   OBSERVEER DRAMALES .....                     | 37 |
| DR   PROBEER UIT! .....                           | 38 |
| DR   EN NU JIJ! #1 .....                          | 39 |
| DR   EN NU JIJ! #2 .....                          | 40 |
| <br>  |    |
| <b>MUZIEK</b> .....                               | 41 |
| MZ   LIED AANLEREN .....                          | 42 |
| MZ   LUISTERLES .....                             | 43 |
| MZ   LES MUZIEK MAKEN .....                       | 44 |
| MZ   LESSENSERIE .....                            | 45 |



## INLEIDING

*In deze onderwijseenheid leert de student om zijn stagegroep een veilig leerklimaat te bieden waarbij hij planmatig gedifferentieerd onderwijs geeft passend bij de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen. Daarbij maakt hij gebruik van een diversiteit aan data en actuele vakinhoudelijke en pedagogische kennis.*

*Deze leeruitkomst kent diverse fasen. Dit vraagt planmatig werken van de student en uiteraard veel oefening. We bieden hierbij daarom een aantal activiteiten aan de hand waarvan de student zich kan bekwamen en uiteindelijk kan aantonen of hij de leeruitkomst behaald heeft.*

## ALGEMEEN

### Oefenen en feedback

Oefenen en fouten mogen maken is van groot belang om je te kunnen ontwikkelen. Zoveel mogelijk oefenen incl. opbouwende en stimulerende feedback van de werkplekbegeleider kan daarbij bijzonder waardevol zijn.

### Samen lesgeven

Tip | Geef als werkplekbegeleider of schoolopleider af en toe een les samen met de student, co-teaching. Ieder een onderdeel van de les? Of allebei verschillende groepjes begeleiden? Er zijn allerlei varianten mogelijk.

Op deze manier kun je als begeleider veel gemakkelijker de student tijdens het proces al bijsturen (reflection in action) in plaats pas na de les (reflection on action). Op deze wijze wordt het aanwijzingen geven minder opvallend voor de kinderen en hoef je en zeker niet een les stil te leggen. (Dit laatste blijkt flinke impact te kunnen hebben op het zelfvertrouwen van een student).

Werkplekbegeleiders / schoolopleiders die met co-teaching werken zijn doorgaans enthousiast over het leerrendement voor de student (en zichzelf).

### Beoordeling

Aan het eind van de praktijkperiode dient de student op de CHE in te leveren:

- Praktijkwijzer ingevuld door schoolopleider



## LEERUITKOMST & INDICATOREN

### **Leeruitkomst**

Jij biedt een veilig leerklimaat waarbij je planmatig gedifferentieerd onderwijs geeft passend bij de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen. Jij maakt daarbij gebruik van een diversiteit aan data en actuele vakinhoudelijke en pedagogische kennis.

Deze leeruitkomst is vertaald naar een vijftal indicatoren. Deze indicatoren gidsen de student als het ware naar de uiteindelijke leeruitkomst.

### **Indicatoren**

#### **3.1.1 observeren**

*Je observeert en verzamelt data over de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen.*

#### **3.1.2 interpreteren**

*Je interpreteert de verzamelde data over de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen en onderbouwt deze behoeften vanuit actuele vakinhoudelijke en pedagogische bronnen.*

#### **3.1.3 ontwerpen**

*Je ontwerpt gedifferentieerd onderwijs voor de groep en individuele leerlingen en baseert deze op actuele vakdidactische en pedagogische bronnen.*

#### **3.1.4 uitvoeren**

*Je geeft gedifferentieerd onderwijs passend bij de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen waarbij jij werkt aan een veilig leerklimaat.*

#### **3.1.5 evalueren**

*Je evalueert hoe jouw onderwijs heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de groep en individuele leerlingen en een veilig leerklimaat.*





## ALG | PRESENTATIE

### 2X GROEPSOVERZICHT

6



**Indicator**  
3.1.1



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Onderwijskunde  
Pedagogiek  
Rekenen  
Taal  
Drama  
Muziek



**SBU**  
voorbereiding | 1 u  
*afroning continue proces  
van data verzamelen*

uitvoer | 0,5 u



**Planning**  
Uiterlijk week 5

*In week 6 dient student  
2x groepsoverzicht in te  
leveren op CHE voor  
feedback.*

#### Activiteit

Jij presenteert jouw twee groepsoverzichten (RW & TA) aan je werkplekbegeleider of schoolopleider. (Lees: je toont het en geeft toelichting).

Jij stemt af in hoeverre of jouw blik op de groep overeenkomt met die van je begeleider(s).

*Mogelijk heb je in de afgelopen periode al veelvuldig contact met je begeleider(s) over jouw groepsoverzichten gehad. Mocht je begeleider(s) op basis daarvan besluiten dat een aparte presentatie/gesprek geen meerwaarde heeft voor jouw beroepsvorming, dan is het akkoord deze te laten vervallen.*

Welke invulling het uiteindelijk wordt, je dient als student te allen tijde op de CHE je bewijsmateriaal te tonen zoals hieronder bij 'product' beschreven.

#### Product

■ 2x groepsoverzicht (RW + TA)  
Beide inclusief feedback en handtekening  
werkplekbegeleider of schoolopleider

#### Beginsituatie student

De student heeft zich via colleges en zelfstudie verdiept in de facetten van een groepsoverzicht. Hij heeft in de afgelopen periode allerhande data verzameld van de kinderen op de opleidingsschool.

#### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Schriftelijke feedback plus handtekening op beide groepsoverzichten (RW + TA)

Leerzaam en daarom nadrukkelijk aanbevolen is een inhoudelijk gesprek over de ontdekkingen van de student m.b.t. de kenmerken en de ontwikkeling van de groep kinderen.



## ALG | PRESENTATIE

### 2x WERKPLAN

7



**Indicator**  
3.1.2 & 3.1.3



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Onderwijskunde  
Pedagogiek  
Rekenen  
Taal  
Drama  
Muziek



**SBU**  
voorbereiding | 2 u  
*overige voorbereidingstijd  
afkomstig uit zelfstudie*

uitvoer | 0,5 u



**Planning**  
Uiterlijk week 9

*In week 10 dient  
student 2x werkplan  
inclusief theoretische  
verantwoording in te  
leveren op CHE voor  
feedback.*

#### Activiteit

Jij presenteert jouw twee werkplannen (RW & TA) aan je werkplekbegeleider of schoolopleider. (Lees: je toont het en geeft toelichting).

Jij stemt af in hoeverre jouw conclusies en beoogde aanpak passend en helpend is voor de groep.

*Mogelijk heb je in de afgelopen periode al veelvuldig contact met je begeleider(s) over jouw werkplan gehad.*

*Mocht je begeleider(s) op basis daarvan besluiten dat een aparte presentatie/gesprek geen meerwaarde heeft voor jouw beroepsvorming, dan is het akkoord deze te laten vervallen.*

Welke invulling het uiteindelijk wordt, je dient als student te allen tijde op de CHE je bewijsmateriaal te tonen zoals hieronder bij 'product' beschreven.

#### Product

■ 2x werkplan (RW + TA)

Beide inclusief feedback en handtekening  
werkplekbegeleider of schoolopleider

#### Beginsituatie student

De student heeft zich via colleges en zelfstudie verdiept in de facetten van een werkplan.

De student moet in deze fase – vanuit de literatuur – zijn keuzes en aanpak kunnen onderbouwen.

#### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Schriftelijke feedback plus handtekening op beide werkplannen (RW + TA).

In deze fase is het wenselijk dat de student zijn theoretische verantwoording op de werkplannen heeft uitgeschreven. Het is echter pas een eis wanneer hij het op de CHE inlevert voor feedback.

Leerzaam en daarom nadrukkelijk aanbevolen is een inhoudelijk gesprek over de conclusies en plannen van de student zoals beschreven in het werkplan.



## ALG | PRESENTATIE

### 2x HANDELINGSPLAN

8



#### Indicator

3.1.3 & 3.1.4 & 3.1.5



#### WPL-groep

naar keuze



#### Vakgebied

Onderwijskunde  
Pedagogiek  
Rekenen  
Taal  
Drama  
Muziek



#### SBU

voorbereiding | 1 u  
*overige voorbereidingstijd  
afkomstig uit zelfstudie*

uitvoer | 0,5 u



#### Planning

Uiterlijk week 13

*In week 14 dient student  
2x handelingsplan in te  
leveren op CHE voor  
feedback.*

#### Activiteit

Jij presenteert jouw twee handelingsplannen (RW & TA) aan je werkplekbegeleider of schoolopleider.

(Lees: je toont het en geeft toelichting).

Jij stemt af in hoeverre of blik op en beoogde aanpak voor de specifieke leerling(en) passend en helpend of verrijkend is.

*Mogelijk heb je in de afgelopen periode al veelvuldig contact met je begeleider(s) over jouw handelingsplannen gehad.*

*Mocht je begeleider(s) op basis daarvan besluiten dat een aparte presentatie/gesprek geen meerwaarde heeft voor jouw beroepsvorming, dan is het akkoord deze te laten vervallen.*

Welke invulling het uiteindelijk wordt, je dient als student te allen tijde op de CHE je bewijsmateriaal te tonen zoals hieronder bij 'product' beschreven.

#### Product

■ 2x handelingsplan (RW + TA)

Beide inclusief feedback en handtekening werkplekbegeleider of schoolopleider

#### Beginsituatie student

De student heeft zich via colleges en zelfstudie verdiept in de facetten van een handelingsplan.

Deze werkplannen zijn gebaseerd op twee - reeds door de student beschreven - groepsoverzichten.

#### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Schriftelijke feedback plus handtekening op beide handelingsplannen (RW + TA)

Leerzaam en daarom nadrukkelijk aanbevolen is een inhoudelijk gesprek over de conclusies en plannen van de student m.b.t. de kenmerken en de ontwikkeling van de specifieke leerling(en).





## ALG | PRESENTATIE GEDIFFERENTIEERDE LESSEN

9



### Indicator

3.1.3 & 3.1.4 & 3.1.5



### WPL-groep

naar keuze



### Vakgebied

Onderwijskunde  
Pedagogiek  
Rekenen  
Taal  
Drama  
Muziek



### SBU

voorbereiding | 1 u  
uitvoer | 0,5 u



### Planning

presentatie |  
planning naar  
keuze

uitvoer | uiterlijk  
week 19

*In week 20 dient  
student alle  
gedifferentieerde lessen  
in te leveren op CHE  
voor beoordeling.*

### Activiteit

Jij presenteert jouw plannen voor je gedifferentieerde lessen (ON, PED, RW, TA, DR, MUZ) aan je werkplekbegeleider of schoolopleider. (Lees: je toont het en geeft toelichting). Jij stemt af in hoeverre of jouw plannen passend en verrijkend zijn voor de groep.

*Mogelijk heb je in de afgelopen periode al veelvuldig contact met je begeleider(s) over jouw gedifferentieerde lessen gehad. Mocht je begeleider(s) op basis daarvan besluiten dat een aparte presentatie/gesprek geen meerwaarde heeft voor jouw beroepsvorming, dan is het akkoord deze te laten vervallen.*

### Product

#### **Vooraf (presentatie)**

- Spreek met je werkplekbegeleider af op welke wijze je jouw plannen aantoont.

#### **Bij uitvoer (lessen geven)**

- Ingevuld lesformulier inclusief feedback en handtekening werkplekbegeleider of schoolopleider

### Beginsituatie student

De student heeft zich via colleges en zelfstudie verdiept de vakdidactiek van de betreffende vakken. De student heeft de gedifferentieerde lessen ontworpen vanuit zijn inzichten en aanpak zoals beschreven in zijn twee werkplannen.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

#### **vooraf (presentatie)**

- mondelinge feedback

#### **Bij uitvoer (lessen geven)**

- schriftelijke feedback en handtekening op lesformulier



## **ONDERWIJSKUNDE**



## ON | KINDGESPREK | kort

11



### Indicator

...



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Onderwijskunde



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 0,5 uur



**Planning**  
Week 4 – 6

### Activiteit

Jij voert een kort, laagdrempelig kindgesprek met een leerling uit je klas. Hierbij stel je vragen om erachter te komen wat jouw leerling nodig heeft op pedagogisch en didactisch gebied.

### Product

Kort verslag (max. 200 woorden) van het gesprek als bijlage in het dossier; Specifieke individuele onderwijsbehoeften opgenomen in het

### Beginsituatie student

De student heeft college gehad over het identificeren van onderwijsbehoeften en het voeren van kindgesprekken.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Bespreek de onderwijsbehoeften met de werkplekbegeleider.



## ON | GROEPSOVERZICHT *onderwijskunde*

12



**Indicator**  
3.1.1



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
onderwijskunde



**SBU**  
voorbereiding | 2 uur  
uitvoer | 2 uur



**Planning**  
week 2 - 6

### **Activiteit**

Jij verzamelt data die je nodig hebt om je groepsoverzicht te kunnen vullen, zoals stimulerende en belemmerende factoren en onderwijsbehoeften.

Vervolgens beschrijf je per kind minimaal één stimulerende en één belemmerende factor.

Onderwijsbehoeften vul je in voor de kinderen die extra ondersteuningsbehoeften hebben, wat betekent dat niet elk kind een ingevulde onderwijsbehoefte hoeft te hebben.

### **Product**

Ingevuld groepsoverzicht

### **Beginsituatie student**

De student heeft in de colleges kennis genomen van twee theoretische kijkkaders voor het beschrijven van stimulerende en belemmerende factoren: 1) vanuit sociaal-emotioneel leren; en 2) vanuit executieve functies.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Er is geen beoordeling nodig. Feedback op het ingevulde groepsoverzicht is wel gewenst.



## ON | GROEPSOVERZICHT | VOORBLAD

13



**Indicator**  
3.1.1



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
onderwijskunde



**SBU**  
voorbereiding | 2 u  
uitvoer | 2 u



**Planning**  
week 2 – 6

### **Activiteit**

Jij beschrijft je WPL-groep in max. 400 woorden, waarbij je let op de groepsdynamische kenmerken, de onderwijsleersituatie en het klassenmanagement.

Tevens beschrijf je stimulerende factoren op groepsniveau (krachten) en belemmerende factoren op groepsniveau (aandachtsgebieden). Hierbij maak je gebruik van de aangeboden theoretische kaders.

Daarnaast beschrijf je twee onderwijsbehoeften gericht op wat de groep van de leerkracht vraagt en twee onderwijsbehoeften gericht op de leeromgeving.

### **Product**

Ingevuld voorblad van het groepsoverzicht

### **Beginsituatie student**

De student heeft in de colleges kennis gehad over stimulerende en belemmerende factoren (week 2) en over onderwijsbehoeften (week 4).

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Er is geen beoordeling nodig. Feedback op het ingevulde groepsoverzicht is wel gewenst.



## ON | LES COÖPERATIEF WERKEN

14



**Indicator**  
3.1.3 & 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
onderwijskunde



**SBU**  
voorbereiding | 1,5 uur  
uitvoer | 1 uur



**Planning**  
week 9 - 15

### Activiteit

Jij bereidt een les coöperatief werken voor, vraagt feedback aan je werkplekbegeleider en voert de les uit.

Deze activiteit kan je combineren met een les rekenen/taal/drama/muziek.

Let erop dat het doel van de les coöperatief leren is. Je schrijft een korte verantwoording over dit doel. De keuzes die je maakt baseer je op het groepsoverzicht.

### Product

Lesvoorbereidingsformulier inclusief verantwoording en feedback van de werkplekbegeleider.

### Beginsituatie student

De student heeft college gehad over coöperatief leren en heeft hierin gekeken naar het gebruik maken van de talenten van kinderen.

De student heeft in het groepsoverzicht de groepskenmerken, onderwijsbehoeften van de groep en de belemmerende en stimulerende factoren van de leerlingen in de groep in beeld gekregen.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Feedback op de les



## ON | EDI-LES

15



**Indicator**  
3.1.3 & 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
onderwijskunde



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 1 uur



**Planning**  
week 11 - 12

### **Activiteit**

Jij bereidt een les volgens de EDI-principes voor en voert deze uit. Deze activiteit kan je combineren met een les rekenen en/of taal.

### **Product**

Lesvoorbereidingsformulier inclusief verantwoording van het gebruik van EDI-principes

### **Beginsituatie student**

De student heeft in college verdiepende kennis aangeboden gekregen over het EDI-model, naast de al aanwezige kennis die de student in leerjaar 1 heeft opgedaan.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

-



## ON | EDI-LES | FILMFRAGMENT

16



**Indicator**  
3.1.1



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
onderwijskunde



**SBU**  
voorbereiding | 20 min  
uitvoer | 10 min



**Planning**  
week 12

### Activiteit

Jij filmt een fragment van je EDI-les van maximaal vier minuten. Je mag zelf bepalen wat voor soort fragment dit gaat zijn.

Denk aan een fragment waar je trots op bent, waar een EDI-techniek goed naar voren komt, of juist een fragment waarin een leerpunt voor jou zichtbaar wordt. Dit fragment neem je mee naar college.

### Voorwaarden filmen (AVG)

- film alleen jezelf in beeld

Heb je toestemming van je opleidingsschool om ook kinderen in beeld te filmen, dan deel jij deze beeld nooit en verwijder jij je filmmateriaal van je opnamedevice na gebruik in college. Zo kun je de privacy van de kinderen blijvend waarborgen.

### Product

Filmfragment mee naar college

### Beginsituatie student

De student heeft in college verdiepende kennis aangeboden gekregen over het EDI-model, naast de al aanwezige kennis die de student in leerjaar 1 heeft opgedaan.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Mogelijk ondersteuning bieden in het filmen van de student.





## **PEDAGOGIEK**



## PED | GROEPSVORMENDE ENERGIZERS

18



**Indicator**  
3.1.2 | 3.1.3



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Pedagogiek



**SBU**  
voorbereiding | 1 u  
uitvoer | 1 u



**Planning**  
Week 5-9  
Na werkcollege 2 PED

### Activiteit

Jij hebt de afgelopen weken de onderwijsbehoeften en de groepskenmerken van je WPL-groep in beeld gebracht. Jij gaat passend bij deze kenmerken en behoeften van de groep twee groepsvormende energizers uitproberen.

### Product

Twee groepsvormende energizers

### Beginsituatie student

De student heeft in het groepsoverzicht de groepskenmerken, onderwijsbehoeften van de groep en de belemmerende en stimulerende factoren van de leerlingen in de groep in beeld gekregen.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Ervaringen met de groepsvormende energizers bespreekbaar maken.



## PED | LES SOCIAAL EMOTIONEEL LEREN (SEL)

19



### Indicator

3.1.3 | 3.1.4 | 3.1.5



### WPL-groep

naar keuze



### Vakgebied

Pedagogiek



### SBU

voorbereiding | 2 u  
uitvoer | 1 u



### Planning

Week 14-18

### Activiteit

Jij kiest in overleg met je werkplekbegeleider 1 of 2 gebieden die aandacht vragen m.b.t. het sociaal emotioneel leren binnen de groep.

Je bereidt gericht op deze gebied(en) een groepsles voor in een lesvoorbereidingsformulier. Je vraagt feedback aan jouw werkplekbegeleider en voert de les daarna uit in de weken 14-18.

### Product

Lesvoorbereidingsformulier incl. evaluatie (wat je in de groep hebt zien gebeuren m.b.t. SEL) en reflectie (gericht op jouw persoonlijk handelen).

### Beginsituatie student

In het eerste leerjaar heeft de student kennis verworven over de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. In dit onderwijsprogramma zijn we ingegaan op Sociaal Emotioneel Leren en omringende thema's (veerkracht en weerbaarheid, sociale veiligheid), waarbinnen de student heeft kennisgemaakt met diverse SEL programma's

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Graag van te voren in gesprek met de student om te bespreken of aandachtsgebieden die de student binnen deze les sociaal emotioneel leren integreert, passend zijn bij de beginsituatie van de groep

Er is geen beoordeling van deze les nodig, wel feedback op lesvoorbereiding en uitvoer.



## **REKENEN – WISKUNDE**



## RE | DATA VERZAMELEN

21



**Indicator** 3.1.1



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Rekenen-Wiskunde



**SBU**  
voorbereiding | 1 u  
uitvoer | 1 u



**Planning**  
week 1 t/m 6  
na werkcollege 1 RW

### Activiteit

Jij verzamelt data vanuit verschillende bronnen. Je observeert met modellen uit de rekendidactiek, je bekijkt methodeafhankelijke toetsen en methodeonafhankelijke toetsen. Je verwerkt deze gegevens in het groepsoverzicht.

### Product

Ingevuld groepsoverzicht RE

### Beginsituatie student

De student heeft een college gehad over het analyseren en interpreteren van toetsen en hoe deze gegevens verwerkt worden in een groepsoverzicht.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Begeleid de student in het verzamelen van data vanuit het LVS (toetsen). Dit is voor de student een eerste ervaring.



## RE | DATA INTERPRETEREN EN SORTEREN

22



**Indicator** 3.1.2



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Rekenen-Wiskunde



**SBU**  
voorbereiding | 1,5 u  
uitvoer | 0,5 u



**Planning**  
week 1 t/m 6  
  
Na werkcollege 1 RE

### **Activiteit**

Jij interpreteert de verzamelde data uit het groepsoverzicht. Je sorteert en verwerkt deze gegevens in het werkplan op basis van vakinhoudelijke en pedagogische bronnen.

### **Product**

Ingevuld werkplan RW

### **Beginsituatie student**

De student heeft een college gehad over interpreteren, sorteren en onderbouwd weergeven van verkregen gegevens en hoe deze te verwerken in een groepsplan.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Begeleid de student in het verwerken van data uit het groepsoverzicht in het werkplan om vanuit instructie-**en** onderwijsbehoeften gedifferentieerde lessen te kunnen geven.



## RE | REKENLES UITVOEREN

23



**Indicator** 3.1.4

### Activiteit

Jij bereidt een rekenles voor in een lesvoorbereidingsformulier, je vraagt feedback aan jouw werkplekbegeleider en voert de les daarna uit.



**WPL-groep**  
naar keuze

### Product

Waar sta je nu als het gaat om differentiatie? Deze les dient als O-meting. Waar sta je nu en hoe heb je jezelf ontwikkeld als het gaat om differentiëren?



**Vakgebied**  
Rekenen-Wiskunde

### Beginsituatie student

De student heeft in leerjaar 1 verschillende rekenlessen gegeven. Differentiëren staat deze module centraal. Deze les is een O-meting. Hoe wordt er gedifferentieerd en hoe kan de student gedurende deze module zich verder ontwikkelen?



**SBU**  
voorbereiding | 45 min.  
uitvoer | 1 u

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Geen beoordeling, wel feedback op de lesvoorbereiding en lesuitvoer.



**Planning**  
Week 5, 6 of 7.



## RE | LESSENSERIE UITVOEREN

24



**Indicator 3.1.3 & 3.1.4**



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Rekenen-Wiskunde



**SBU**  
voorbereiding | 1,5u  
uitvoer | 2 u



**Planning**  
Week 11 t/m 19

### **Activiteit**

Jij geeft een lessenserie (2 lessen) binnen hetzelfde rekendomein. Je komt in deze lessen tegemoet aan de instructie- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. Verantwoord je les vanuit de rekendidactiek.

### **Product**

Twee lesvoorbereidingsformulieren incl. reflectie en feedback. Je geeft met initialen aan hoe je tegemoet komt aan instructie- onderwijsbehoeften van de leerlingen. Doe dit in de beginsituatie, lesdoelen en lesverloop. Er is een logische koppeling met het werkplan.

### **Beginsituatie student**

De student heeft een college gehad over het ontwerpen van een lessenserie

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Geen beoordeling, wel feedback op de voorbereiding en uitvoer van de lessenserie.





## RE | DIAGNOSTISCH GESPREK



**Indicator**  
3.1.1 & 3.1.2



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Rekenen-Wiskunde



**SBU**  
voorbereiding | 45 min.  
uitvoer | 30 min.



**Planning**  
na werkcollege 5 RE

### Activiteit

Jij bereidt een diagnostisch gesprek voor en voert dit uit. Dit onderbouw je vanuit literatuur. De inhoud van het gesprek is gekoppeld aan jouw waarnemingen waar een leerling op uitvalt.

### Product

Dit verwerk je in het handelingsplan RE voor de individuele leerling.

### Beginsituatie student

De student heeft een college gehad over het voeren van een diagnostisch rekengesprek. De student heeft dit tijdens het college met een medestudent geoefend.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Bespreek met de student de uitkomsten van het diagnostisch gesprek. Kloppen de conclusies? Aan welke vervolgacties/interventies denkt de student en is dit haalbaar?



## RE | INTERVENTIES INZETTEN

26



**Indicator**  
3.1.3 & 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Rekenen-Wiskunde



**SBU**  
voorbereiding | 60 min.  
uitvoer | 90 min.  
Verdeeld over 3 weken



**Planning**  
na werkcollege 7 RE

### Activiteit

Jij plant vanuit waarnemen en begrijpen vakinhoudelijke interventies en onderbouwt dit vanuit vakliteratuur. Je maakt een planning, stelt vakinhoudelijke doelen op en maakt per interventiemoment een notitie van uitvoering.

### Product

Dit verwerk je in het handelingsplan RE voor de individuele leerling.

### Beginsituatie student

De student heeft een college gehad over het formuleren van vakinhoudelijke doelen en inzetten van rekeninterventies.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Bespreek met de student de doelen die opgesteld zijn in het handelingsplan. Zijn dit vakinhoudelijke doelen? Geef feedback op de planning van de interventies.



## RE | EVALUEREN



**Indicator** 3.1.5



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Rekenen-Wiskunde



**SBU**  
voorbereiding | 30 min.  
uitvoer | 30 min.



**Planning**  
week 17

### Activiteit

Jij evalueert de geformuleerde doelen en de ingezette interventies. Je bespreekt dit met jouw werkplekbegeleider.

- Wat zijn de resultaten tot nu toe?  
Is er groei in het niveau van de leerling?
- Hoe heeft de leerling de hulp ervaren?
- Is per interventiemoment kort de uitvoering beschreven?
- Zijn de opgestelde doelen behaald?
- Wat zijn vervolgstappen?

### Product

Dit verwerk je in het handelingsplan RE voor de individuele leerling.

### Beginsituatie student

De student heeft een college gehad over het evalueren van een handelingsplan.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Bespreek met de student de voorbereiding en uitvoer van het handelingsplan. Begeleid de studenten in het beschrijven van een evaluatie.





## TA | WPL 1 – DATA VERZAMELEN

29



**Indicator** 3.1.1

### Activiteit

Jij verzamelt data vanuit verschillende bronnen.

Je bekijkt methodeafhankelijke en methodeonafhankelijke toetsen.

Je verwerkt deze gegevens in het groepsoverzicht.



**WPL-groep**  
naar keuze

### Product

Ingevuld groepsoverzicht TA



**Vakgebied**  
Taal

### Beginsituatie student

De student heeft een college gehad over het analyseren en interpreteren van toetsen en hoe de verkregen gegevens verwerkt worden in een groepsoverzicht.



**SBU**  
voorbereiding | 1 u  
uitvoer | 1u

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Begeleid de student in het verzamelen van data vanuit het Leerlingvolgsysteem (LVS).



**Planning**  
week 2 t/m 6

na werkcollege TA



## TA | WPL 2 – DATA INTERPRETEREN EN SORTEREN

30



**Indicator** 3.1.2



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Taal



**SBU**  
voorbereiding | 1,5 u  
uitvoer | 0,5 u



**Planning**  
week 2 t/m 6  
na werkcollege TA

### **Activiteit**

Jij interpreteert de verzamelde data. Je sorteert en verwerkt deze gegevens in het werkplan op basis van vakinhoudelijke en pedagogische bronnen.

### **Product**

Ingevuld werkplan TA

### **Beginsituatie student**

De student heeft een college gehad over interpreteren, sorteren en onderbouwd weergeven van verkregen gegevens en hoe deze te verwerken in een werkplan.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Begeleid de student in het verwerken van data uit het groepsoverzicht in het werkplan om vanuit instructie-**én** onderwijsbehoefte gedifferentieerde lessen te kunnen geven.



## TA | WPL 3 – TAALLES UITVOEREN

31



**Indicator** 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Taal



**SBU**  
voorbereiding | 1 u  
uitvoer | 1 u



**Planning**  
week 5, 6 of 7

### **Activiteit**

Jij bereidt een spellingles voor op een lesvoorbereidingsformulier. Je vraagt vooraf en aansluitend aan het geven van de les feedback aan jouw werkplekbegeleider.

### **Product**

Ingevuld lesvoorbereidingsformulier waarin differentiatie zichtbaar is. Deze les dient als nulmeting en geeft zicht op jouw aanpak van differentiatie.

### **Beginsituatie student**

De student heeft in het eerste leerjaar taallessen gegeven. Differentiëren staat deze module centraal. Deze les is een nulmeting om zicht te krijgen op gedifferentieerd lesgeven tijdens een spellingles.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Geen beoordeling, wel feedback op de lesvoorbereiding, lesuitvoer en differentiatie.



## TA | WPL 4 – LESSENSERIE UITVOEREN

32



**Indicator**  
3.1.3 & 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Taal



**SBU**  
voorbereiding | 1,5 u  
uitvoer | 2 u



**Planning**  
week 11 t/m 19

### Activiteit

Jij geeft een lessenserie (2 lessen) over spelling. Je komt in deze lessen tegemoet aan de instructie- en onderwijsbehoefte van de leerlingen zoals beschreven in het werkplan.

Verantwoord je lessen in relatie tot het groepsoverzicht, werkplan en bronnen.

### Product

Twee lesvoorbereidingsformulieren inclusief reflectie en feedback waarin de verantwoording van je lessen in relatie tot het groepsoverzicht, werkplan en bronnen is verwerkt.

### Beginsituatie student

De student heeft een college gehad over het ontwerpen en evalueren van een lessenserie.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Geen beoordeling, wel feedback op de voorbereiding en uitvoer van de lessenserie waarbij differentiatie speciale aandacht verdient.





## TA | WPL 5 – DIAGNOSTISCH GESPREK

33



**Indicator**  
3.1.1 & 3.1.2



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Taal



**SBU**  
voorbereiding | 1 u  
uitvoer | 30 min.



**Planning**  
na werkcollege 7 TA

### **Activiteit**

Jij selecteert vanuit het groepsoverzicht en werkplan een leerling met een behapbaar spellingprobleem. Jij bereidt een diagnostisch gesprek voor en voert dit uit.

### **Product**

Verkregen informatie wordt ingevuld in handelingsplan TA voor een individuele leerling.

### **Beginsituatie student**

De student heeft een college gehad over het voeren van een diagnostisch gesprek. De student heeft dit gesprek tijdens het college geoefend met medestudenten.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Bespreek met de student de uitkomsten van het diagnostisch gesprek. Welke conclusies zijn getrokken? Welke vervolgacties/interventies worden voorgesteld en gepland door de student en zijn deze haalbaar?



## TA | WPL 5 – INTERVENTIES INZETTEN

34



**Indicator**  
3.1.3 & 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Taal



**SBU**  
voorbereiding | 1 u  
uitvoer | 90 min.  
verdeeld over 3  
weken.



**Planning**  
na werkcollege 8 TA

### **Activiteit**

Jij plant vanuit waarnemen en begrijpen vakinhoudelijke interventies en onderbouwt deze vanuit vakliteratuur. Je maakt een planning, stelt vakinhoudelijke doelen op en maakt per interventiemoment een notitie van uitvoering.

### **Product**

Ingevuld handelingsplan TA voor een individuele leerling.

### **Beginsituatie student**

De student heeft een college gehad over het formuleren van vakinhoudelijke doelen, aanpak van spellingproblemen en opstellen en uitvoeren van een handelingsplan voor een individuele leerling.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Begeleid de student in het opstellen van het handelingsplan op het gebied van spelling. Bespreek en monitor of het opgestelde plan haalbare doelen bevat en de planning realistisch en uitvoerbaar is.



## TA | WPL 6 -EVALUEREN

35



**Indicator** 3.1.5



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Taal



**SBU**  
voorbereiding | 30 min.  
uitvoer | 30 min.



**Planning**  
week 17

### **Activiteit**

Jij evalueert de geformuleerde doelen en de ingezette interventies met de leerling en je werkplekbegeleider.

- Wat zijn de resultaten tot nu toe?  
(Worden deze per hulpmoment weergegeven?)
- Hoe ervaart de leerling de hulp?
- Zijn de opgestelde doelen behaald?
- Ouders spreken?
- Wat wel en niet verantwoord met literatuur?
- Wat zijn de vervolgstappen?

### **Product**

De verkregen informatie geef je weer bij het kopje 'Evaluatie' op het handelingsplan TA.

### **Beginsituatie student**

De student heeft een college gehad over het evalueren van een handelingsplan.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Bespreek met de student de voorbereiding, uitvoering en afronding van het handelingsplan. Begeleid de student in het evalueren van het handelingsplan in het beschrijven van een evaluatie.



## **DRAMA**



## DR | OBSERVEER DRAMALES

37



**Indicator** 3.1.1



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Drama



**SBU**  
voorbereiding | 15–30min  
uitvoer | 30–45min



**Planning**  
Week 4–7

### Activiteit

Jij observeert een dramales op jouw WPL-school.

Geven ze op jouw WPL-school geen drama? Zoek dan – in duo's – een basisschool waar ze dat wel doen en bezoek daar samen een dramales. In het eerste college krijg je handvatten hoe je dit kunt aanpakken.

Tip: probeer een les bij te wonen in dezelfde bouw als jouw WPL-klas.

### Product

Je neemt een lesformulier mee en vult in elk geval deze onderdelen in:

- Lesdoel (vraag van tevoren aan docent)
- Lesopbouw (inleiding, kern, afsluiting)

Daarnaast beantwoord je voor jezelf deze vragen:

- Wat vond ik leuk?
- Wat heb ik geleerd?
- Welke vraag heb ik over een lesopzet?

### Beginsituatie student

De student heeft een introductiecollege gehad over dramalessen, maar heeft zelf nog nooit een dramales gegeven.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

–



## DR | PROBEER UIT!



**Indicator**  
3.1.3 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Drama



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 45 min - 1 uur



**Planning**  
Week 5, 6 of 7

### Activiteit

Je hebt een dramales geobserveerd en daarop gereflecteerd. Nu ga je zelf aan de slag.

Je bereidt een dramales voor op een lesvoorbereidingsformulier. Hiervoor mag je gebruik maken van bestaand materiaal.

Je vraagt vooraf en aansluitend aan het geven van de les feedback aan jouw werkplekbegeleider.

### Product

Ingevuld lesvoorbereidingsformulier.

Deze les dient als nulmeting. Waar sta je nu in het geven van een dramales? Houd je rekening met de basisvoorwaarden van drama? Neem je de onderwijsbehoefte van de groep mee in je keuzes voor opdrachten? Probeer het maar eens uit!

### Beginsituatie student

De student heeft in een eerder collegejaar beginnende ervaring opgedaan met drama werkvormen in de klas.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Geen beoordeling, wel feedback op de lesvoorbereiding en -uitvoer.



## DR | EN NU JIJ! #1

39



**Indicator**  
3.1.3 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Drama



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 45 minuten



**Planning**  
week 13, 14 of 15

### **Activiteit**

Jij ontwerpt een dramales en voert deze uit. Je maakt hierbij gebruik van het lesvoorbereidingsformulier.

Je bepaalt een lesdoel waarin je rekening houdt met de onderwijsbehoeften van jouw WPL-groep. Wat wil jij met jouw dramalessen bereiken?

Je vraagt vooraf en aansluitend aan het geven van de les feedback aan jouw werkplekbegeleider.

Oh ja, en je zorgt natuurlijk voor een veilig leerklimaat.

### **Product**

Ingevuld lesvoorbereidingsformulier.

### **Beginsituatie student**

De student heeft in colleges en zelfstudie handvatten gekregen voor het ontwerpen en geven van een dramalessen.

### **Feedback & beoordeling werkplekbegeleider**

Geen beoordeling, wel feedback op de lesvoorbereiding en -uitvoer.



## DR | EN NU JIJ! #2



**Indicator**  
3.1.3 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Drama



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 45 minuten



**Planning**  
week 16, 17 of 18

### Activiteit

Inmiddels heb je een eigen dramales ontworpen en uitgevoerd. Daarin ben je vast van alles tegengekomen!

Je kunt voor deze opdracht kiezen uit twee opties:

1. Je werkt door op je reeds ontworpen les  
*Misschien ben je niet tevreden over je lesopzet, of misschien liep je les volledig in de soep omdat je geen grip had op de groep. Je wilt de les graag nog een keer geven, met aanpassingen.*
2. Je ontwerpt een nieuwe les  
*Als je zin hebt om nog een heel andere dramales te ontwerpen en te geven.*

Je vraagt vooraf en aansluitend aan het geven van de les feedback aan jouw werkplekbegeleider.

### Product

Ingevuld lesvoorbereidingsformulier.

Als je kiest voor optie 1, vermeld dan ook waar je niet blij mee bent en hoe je dat deze keer anders gaat doen.

### Beginsituatie student

De student heeft in colleges en zelfstudie handvatten gekregen voor het ontwerpen en geven van een dramales. De student heeft al één zelfontworpen dramales gegeven.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Geen beoordeling, wel feedback op de lesvoorbereiding en -uitvoer.







## MZ | LIED AANLEREN



**Indicator**  
3.1.3 & 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Muziek



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 30 min



**Planning**  
Week 5/6

### Activiteit

Jij leert je klas een lied aan via de weggeeftechniek en de drie fasen: inleiding, kern, afsluiting. De doelen van de les koppel je aan de leerlijnen voor muziek van SLO voor jouw groep. (Wat doen de kinderen & Wat doet de leraar)

### Product

Lesvoorbereidingsformulier

### Beginsituatie student

De student heeft in leerjaar 1 gezongen met de stageklas, geleerd wat geschikte liedjes zijn voor de verschillende groepen en hoe je het zingen met een klas moet begeleiden.

In het eerste muziekwerkcollege van dit jaar heeft de student geleerd hoe je een lied moet aanleren via de weggeeftechniek en in drie fasen (inleiding, kern, afsluiting). Ook heeft de student de leerlijnen van SLO voor muziek bestudeerd.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Beoordeling – genoteerd op lesvoorbereidingsformulier

Aandachtspunten:

- Gebruikt de student de weggeeftechniek?  
(Lied steeds in z'n geheel zingen, leerlingen minstens vier luistervragen + opdrachten geven terwijl student het lied steeds voorzingt. Steeds kleine stukjes tekst weggeven aan de leerlingen om te zingen, terwijl de student de rest van het lied zingt. Zo zingen de leerlingen steeds meer mee van het lied en kennen ze uiteindelijk het hele lied.)
- Zingt de student het lied zuiver voor?
- Behaalt de student de gegeven doelen van SLO?



## MZ | LUISTERLES



**Indicator** 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Muziek



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 30 min



**Planning**  
Week 9

### Activiteit

Jij geeft een luisterles aan jouw stagegroep. Kies uit de aangereikte luisterlessen een luisterles uit die geschikt is voor jouw groep. De doelen van je les koppel je aan de leerlijnen van SLO voor domein Luisteren met jouw groep. (Wat doen de kinderen & Wat doet de leraar)

### Product

Lesvoorbereidingsformulier

### Beginsituatie student

De student heeft één werkcollega gehad over het geven van een luisterles en heeft d.m.v. zelfstudie kennis opgedaan over het geven van een luisterles.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Beoordeling – genoteerd op lesvoorbereidingsformulier

Aandachtspunten:

- Zorgt de student voor een sfeer waarin er geconcentreerd naar de muziek wordt geluisterd?
- Gebruikt de student een werkvorm voor het luisteren naar muziek? (niet slechts luisteren)
- Draagt de les bij aan muzikale ontwikkeling?  
Leerlingen leren luisteren en/of reageren op dat wat ze horen en de student gebruikt hiervoor termen als hoog/laag, hard/zacht etc.



## MZ | LES MUZIEK MAKEN



**Indicator**  
3.1.3 en 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Muziek



**SBU**  
voorbereiding | 1 uur  
uitvoer | 30 min



**Planning**  
Week 13

### Activiteit

Jij geeft een les Muziek maken aan de leerlingen. Combineer in je les het domein 'maken' met domein 'lezen/noteren' of 'improviseren/componeren'. De doelen van je les koppel je aan de leerlijnen van SLO voor domein Muziek maken met jouw groep.  
(Wat doen de kinderen & Wat doet de leraar)

### Product

Lesvoorbereidingsformulier

### Beginsituatie student

De student heeft één werkcollege gehad over het geven van een les waarin er muziek wordt gemaakt en heeft d.m.v. zelfstudie kennis opgedaan over het geven van zo'n les.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Beoordeling – genoteerd op lesvoorbereidingsformulier

Aandachtspunten:

- Creëert de student een omgeving waarin de leerlingen de kans krijgen om muziek te maken?
- Geeft de student muzikale leiding? (inzetgebaar en aanwijzingen over luidheid etc.)
- Toont de student aandacht voor kwaliteit?



## MZ | LESSENSERIE

45



**Indicator**  
3.1.3 en 3.1.4



**WPL-groep**  
naar keuze



**Vakgebied**  
Muziek



**SBU**  
voorbereiding | 3 uur  
uitvoer | 30 min per les



**Planning**  
Week 16-18

### Activiteit

Jij ontwerpt en geeft een lessenserie van minimaal twee muzieklessen. De lessen sluiten op elkaar aan in een overkoepelend (niet-muzikaal) thema. In totaal komen er vijf domeinen aan bod. (Minimaal twee per les)

De doelen van je lessen koppel je aan de leerlijnen van SLO voor de domeinen die in jouw lessen voorkomen, passend bij jouw groep.

### Product

Lesvoorbereidingsformulieren

### Beginsituatie student

De student heeft in de vorige WPL-opdrachten lesgegeven in de losse domeinen: zingen, luisteren, muziek maken, lezen/noteren en/of componeren/improviseren.

In een werkcollege op de CHE heeft de student geleerd hoe je verschillende domeinen kunt combineren in een les.

### Feedback & beoordeling werkplekbegeleider

Beoordeling – genoteerd op  
lesvoorbereidingsformulieren

Aandachtspunten:

- Sluiten de lessen op elkaar aan?
- Komen er 5 domeinen voor in de lessenserie?
- Dragen de lessen bij aan muzikale ontwikkeling?
- Komen de doelen van de student overeen met de leerlijnen van SLO?